

De eenheid van de gemeente en de afwijking van onafhankelijkheid in het licht van Gods Woord

Deelname aan de gedachtenismaaltijd van de Heer

1 Korinthe 11 geeft onderwijs over het avondmaal, maar onderwijst ons niet over het Lichaam van Christus. Willen we iets weten over de eenheid van het Lichaam van Christus, dan dienen we dat te zoeken in 1 Korinthe 10 en niet in hoofdstuk 11. De leer van de eenheid echter in 1 Korinthe 11 te zoeken is leerstellig helemaal fout. En zo'n leerstellige fout leidt onherroepelijk tot verkeerde conclusies.

Natuurlijk is het waar dat de gedachtenismaaltijd geheel en al verbonden is met de Tafel van de Heer, en dat het gedachtenismaal evenzo verbonden is met de waarheid van 'één brood, één lichaam' (1 Kor. 10:17). Dat deze twee onderwerpen die in de Schrift worden onderscheiden innig met elkaar verbonden zijn, wil echter allerminst zeggen dat de Schriftuurlijke beginselen uit beide leerstellig onderscheiden hoofdstukken één en dezelfde zijn.

Het hoeft ons niet te verbazen als er een verkeerde uitleg ontstaat over het uitdrukking geven aan de eenheid van het Lichaam van Christus, als men zich baseert op een hoofdstuk (1 Kor.11) dat daar niet over gaat. We zien dat als volgt:

Het is één ding om lid te zijn van het Lichaam van Christus. Dat is een ieder die duur gekocht is door Zijn bloed, of er nu ernstige verhinderingen voor het deelnemen bestaan of niet. Dit feit dat iemand Hem toebehoort, geeft nog niet voldoende reden voor deelname. Het is nl. een tweede of men gehoor wil geven aan de wens van de Heer om Zijn dood te gedenken. Vaak komt het voor dat vooral jonge gelovigen hier nog niet aan toe zijn (*'Ik spreek als tot verstandigen ...'* (1 Kor. 10:15). Tot zover 1 Korinthe 11 (en zelfs hier hadden we 1 Kor 10:15 al nodig!).

Het is een derde of men dat ook wil doen op de manier die Hij Zelf daartoe uitdrukkelijk heeft aangewezen, Er is nauwelijks een Christelijk belijdende kerk te noemen waar niet een zogenoemd avondmaal wordt gevierd, van RK-kerk en PKN tot zevendedags adventisten en 'Noorse broeders' toe (en in dat brede spectrum bevinden zich gemeenschappen waar de meest verwerpelijke leerstellingen aangaande God, Christus, de Heilige Geest en Gods Woord worden geleerd). Het is wel degelijk van het grootste belang om in eventueel voorkomende gevallen nauwkeurig vast te stellen of Zijn gezag en Zijn aanwijzingen in Zijn heilig Woord hierin worden gerespecteerd, en dat Zijn goedkeuring hiermee verbonden kan zijn.

1 Korinthe 10 blijkt ons de uitgangspunten te geven voor het vieren van het gedachtenismaal waarover 1 Korinthe 11 spreekt, op een wijze die Hem waardig en welgevallig is.

Overigens (en ook dat is van het grootste belang!): als wij Zijn heilige aanwijzingen uit o.a. 1 Korinthe 10 hebben nagegaan, en als wij daarnaar handelen, is aan deze voorwaarden voldaan. Dit op zich maakt ons gedachtenismaal natuurlijk nog niet tot een zaak van het hart!

Het is denkbaar dat wij uiterlijk in alles gehoorzaam en nauwkeurig zijn geweest, terwijl ons hart allesbehalve brandende in ons is (Luk. 24:32).

Noodzakelijke voorwaarden zijn nog geen *voldoende* voorwaarden. De gezindheid en gerichtheid van ons hart zijn net zo belangrijk. Hij ziet ons hart aan, en wij kunnen Hem echt geen welgevallige offers van lof en dank brengen als ons samenkomen tot formalisme en sleur is verworden. 'Mijn zoon, geef Mij uw hart!' (Spr. 23: 26).

1 Korinthe 10 leert ons namelijk dat uiterlijke deelname aan een tafel leidt tot innerlijke gemeenschap met die tafel en met alles wat aan die tafel gevonden wordt en er mee in verbinding staat. Om dit beter in te zien, overdenken we nu eerst wat 1 Korinthe 10 ons leert over de Tafel van de Heer, en over deelname aan Zijn Tafel.

Over de Tafel van de Heer

In 1 Korinthe 10:21 wordt het begrip *Tafel van de Heer* ingevoerd. In de eerste plaats is het Zijn Tafel. Hij is het Middelpunt en Hij heeft het voor het zeggen omdat Hij als de Heer alle autoriteit heeft.

Het beginsel van een tafel is: eten en gemeenschap hebben met allen die ook aan die tafel aanzitten en eten. De tekst in 1 Korinthe 10:18: 'Ziet op Israël' verwijst naar Leviticus 3 en 7. Daar heeft de offeraar gemeenschap met God in het eten van het dankoffer. Samen met God eten van hetzelfde dankoffer, waarbij God Zijn eigen deel heeft: het vet. Opmerkelijk is, dat tweemaal gezegd wordt dat het vlees van het dankoffer uitdrukkelijk 'van de HEERE is' (Lev. 7:20,21). Het is dus geheiligd door Zijn heerlijkheid.

Deze heilige maaltijd is een treffend voorbeeld van onze eredienst, waarbij wij niet alleen gemeenschap hebben met God, de Vader, en de Heer Jezus, maar ook met elkaar in de dienst van de aanbidding. Daarbij moet heiligheid de vreugde van de gemeenschap bewaken, beheersen en regeren.

Deelnemen aan de Tafel van de Heer volgens 1 Korinthe 10

Het beginsel dat 1 Korinthe 10 leert, is dit: door praktische, *uiterlijke deelname aan* een tafel hebben wij *innerlijke gemeenschap* met die tafel.

Kernwoorden in dit Schriftgedeelte zijn eenheid, deelname ¹ en gemeenschap ².

Bij uitstek dit hoofdstuk (1 Korinthe 10) leert dat wij door praktische, uiterlijke deelname innerlijke gemeenschap hebben met de Tafel van de Heer (het altaar; verzen 18 en 21) en dat het brood dat verbonden is met deze Tafel uitdrukking geeft aan het Lichaam én aan de eenheid van dit Lichaam.

¹ Gr. metécho; uiterlijke, praktische deelname; in vers 17: '... want wij allen nemen deel aan één brood'.

² Gr. koinonéo; innerlijke gemeenschap; in vers 16: 'de gemeenschap van Christus' bloed ... de gemeenschap van Christus' lichaam'.

Daarom zegt 1 Korinthe 10:18 'Ziet op Israël naar het vlees. Hebben niet zij die de offers eten, gemeenschap met het altaar?'. Daarom is de conclusie in vers 21: 'U kunt niet deelnemen aan de Tafel van de Heer en aan de tafel van de demonen'. En daarom staat er geschreven in Hebreëen 13:10: 'Wij hebben een altaar (tafel) waarvan zij die de tabernakel dienen, geen recht hebben te eten'.

Het beginsel (praktische deelname leidt tot innerlijke gemeenschap) betekent dat deelname aan de Tafel van de Heer onverenigbaar is met deelname aan een andere tafel.

Om alle misverstand te voorkomen: hiermee is niet gezegd dat de manieren waarop het avondmaal in de diverse Christelijke denominaties gevierd wordt, dan maar tafels van demonen genoemd mogen worden! Dit wordt al heel duidelijk als we de aangehaalde tekst uit Hebreëen 13:10 bij onze overdenking betrekken. Natuurlijk is daar geen sprake van een tafel van demonen. Toch hadden zij die de tabernakel dienden, geen recht te eten van de tafel van de Heer waaraan de gelovige Hebreëen aten.

In Maleachi 1:7 spreekt de Heer over 'Mijn altaar', waarop de kinderen Israels mochten offeren. Het Woord spreekt ook over: Mijn offerande, Mijn spijs voor Mijn vuuroffers tot Mijn lieflijke reuk om Mij te offeren op zijn gezette tijd (Num. 28:2). Voelt u de kostbaarheid van dit woordje 'Mijn'? Richt men een ander altaar op (een andere tafel) dan Zijn altaar, dan vindt men kennelijk dat deze tafel betere dingen weergeeft. De Heer zegt dan: je zegt daarmee dat Mijn Tafel verachtelijk is (zie ook Mal.1:7).

Wat we leren is dus, dat we niet deel kunnen nemen aan de Tafel van de Heer én aan een tafel, opgericht door mensen (gelovigen!), gebaseerd op een niet Schriftuurlijke grondslag.

Afwijking van de beginselen voor deelname aan de Tafel van de Heer

Waarin wijkt men af van God Woord - van 1 Kor. 10 - als men samenkomt op een grondslag van onafhankelijkheid?

Deelnemen aan een tafel waar onafhankelijkheid van andere plaatselijke vergaderingen wordt geleerd en gepraktiseerd ontkent (en in het gunstigste geval gebeurt dit onbewust):

- dat er gemeenschap met het altaar bestaat, en
- ontkent dat in deze gemeenschap uitdrukking wordt gegeven aan de eenheid.

Bij de voorwaarden voor broodbreking hoort dat:

- de persoon en wedergeboren kind van God moet zijn;
- dat hij (zij) niet in zonde leeft (geen moreel kwaad);
- dat hij (zij) geen valse leer aanhangt of verspreidt (dus een leer die de fundamenten van het geloof aantast, zie bijv. 2 Joh.).

Deze criteria zijn ook bij veel Godvrezende Christenen bekend. Maar hiermee wordt nog een belangrijke voorwaarde voor toelating wordt gemist. We vinden namelijk in 1 Korinthe 10 nóg een belangrijke voorwaarde: *rein zijn in je verbindingen!*

Omdat dit wordt weggelaten kon het gebeuren dat gelovigen van wie wij ons om 's Heren wil moesten onttrekken en die zich toch aanmelden voor de broodbreking, alsnog kunnen aanzitten in een onafhankelijk geworden vergadering (en dit zelfs niet bij wijze van uitzondering, maar als regel).

Je krijgt verschillende uitkomsten als je 1 Korinthe 11 als uitgangspunt neemt voor eenheid en gemeenschap, en niet 1 Korinthe 10. Daaraan zien we hoe erg het is, als er in z.g. onderwijs over het Woord van God een beginsel verzwegen wordt.

Dit is nog iets anders dan iets leren wat tegen het Woord van God ingaat. Als iemand meent als leraar op te moeten treden, en hij laat noodzakelijke onderdelen van de leer van God weg uit zijn onderwijs, ondermijnt hij daarmee net zo goed de gezonde leer, als dat hij iets inbrengt wat niet naar Gods gedachten is. Dit lijkt misschien een strenge uitspraak, maar in de gedeelten in Gods Woord die ons de directe activiteit van satan tonen, zijn het juist de hele kleine verdraaiingen en het subtiele weglaten waarmee satan Gods Woord aanvalt (Gen. 3, Luk. 4).

Ook in dit opzicht geldt: 'Laten niet velen leraars willen zijn, mijn broeders; daar gij weet dat wij er een des te zwaarder oordeel om zullen ontvangen' (Jak. 3:1).

Het gezag van de Heer aan Zijn Tafel, volgens 1 Korinthe 10

De Korinthiërs dachten dat het offer het voornaamste was en dat de plaats waar zij het aten er niet zoveel toe deed; net als veel gelovigen in onze tijd. Zij denken: als het avondmaal maar gevierd wordt! Het komt er minder op aan waar het gebeurt.

In Mattheüs 23:19 leert de Heer Jezus dat het altaar het offer heiligt: 'Blinden, want wat is meer: de gave of het altaar dat de gave heiligt?' 1 Korinthe 10:21 leert ons dan, dat er een Tafel van de Heer is. Zijn we zo aan de uitdrukking gewend geraakt, dat we Zijn hartenwens én Zijn eigendomsrechten niet meer herkennen in deze uitdrukking?

In de eerste plaats: Hij wilde een plaats aanwijzen, Hij wilde Zijn eigen Tafel oprichten! Waarom eigenlijk? Helemaal vrijblijvend? Is het geen onvolprezen goedheid en genade dat Hij een plaats inricht en aanwijst, en dat Hij uitnodigt?!

In de tweede plaats: als de tafel waaraan wij door oneindige genade mogen deelnemen, de Tafel van de Heer wordt genoemd, is het dan ook niet volstrekt voor de hand liggend dat wij de Heer naar Zijn aanwijzingen vragen, en Hem volgen? Is Hij niet de Heer? Wil die titel niet zeggen dat Hij het voor het zeggen heeft? Wordt Hij niet de Zoon van het Huis genoemd (Hebr. 3:6)? Moet Hij ook ons verwijten: '... ben Ik een Heer, waar is dan Mijn vreze?' (Mal. 1:6)?!

Is het niet uiterst beschamend dat er zo weinig Christenen zijn die de vraag stellen 'Meester, waar hebt U Uw verblijf?' (Joh. 1:39)? Wie deze vraag stelt, ontvangt van de Heer het antwoord: 'Waar twee of drie tot Mijn Naam vergaderd zijn, daar ben Ik in het midden van hen' (Matth. 18:20). Dat is de plaats waar Zijn autoriteit wordt erkend.

Is dit antwoord van Hem dan zo onduidelijk? Zijn de aanwijzingen van de Heer in de hoofdstukken 1 Korinthe 10 t/m 14 dan zo onduidelijk? Het is zover gekomen dat Hij de vraag moet stellen: welke van Mijn aanwijzingen is eigenlijk onduidelijk?

Wij houden er onverkort aan vast dat Zijn aanwijzingen regelrecht naar één plaats wijzen, en dat daar niets moeilijks aan is. Hij wijst naar Zijn Tafel, waar Hij het voor het zeggen heeft, en waar Zijn hartenwens wordt vervuld 'Ik heb vurig begeerd ...' (Luk. 22:15).

In 1 Kor. 10:22 staat geschreven: '... willen wij de Heer tot jaloersheid verwekken? Zijn wij soms sterker dan Hij?'

Met recht zegt Gods Woord: 'Hieraan weten wij dat wij de kinderen van God liefhebben, wanneer wij God liefhebben, en Zijn geboden bewaren. Want dit is de liefde van God, dat wij Zijn geboden bewaren, en Zijn geboden zijn niet zwaar' (1 Joh. 5:2-3).

Afwijkingen betreffende het gezag van de Heer

Welk recht heeft welk kind van God, hoe groot van naam en faam dan ook, om eigenmachtig een tafel op te richten; om gelovigen te verleiden niet aan de Tafel van de Heer aan te zitten op de plaats waar Hijzelf in het midden is; om de verdeeldheid in Gods Gemeente op aarde te vergroten; om Zijn gezag en Zijn aanwijzingen te veronachtzamen of te negeren? Waar komt de gedachte vandaan dat wij onze dure plicht kunnen verzaken om nauwkeurig na te gaan wat Gods gedachten en Gods aanwijzingen zijn over het samenkomen van Zijn kinderen? Is dat oprechte gehoorzaamheid? Is dat het veelgeroemde 'volgen van Jezus'? Wel belijden Hem in alles te willen volgen, maar niet vragen: Meester, waar hebt U Uw verblijf? Is dát oprechte en onvoorwaardelijke liefde?

Het is heel opvallend dat in gesprekken over Zijn aanwijzingen de afwijkingen niet optreden vanwege onduidelijkheid in Gods Woord, maar vanwege:

- gebrek aan belangstelling voor de leer (dat is: voor Gods geopenbaarde gedachten in die kostbare Christelijke geloofswaarheid). Er wordt gezegd: 'altijd die leer...; die leer interesseert me helemaal niet'; zelfs werd eens gezegd: 'Kan die Bijbel nou niet eens dicht blijven?!'
- gebrekkige gehoorzaamheid aan duidelijk onderwijs. Niet ingaan op onderwijs, of een uitspraak als: 'Nou, ik vind het toch maar flinterdun'; of: men zwijgt eenvoudig; of je beaamt het, en handelt er vervolgens gewoon niet naar; of: ja zeggen, en nee doen.
- nuttigheidsredeneringen. Voorbeeld: recent werd gezegd: 1 Korinthe 10 kán die bedoeling niet hebben, want dat leidt tot verwijdering en niet tot verbroedering.
- aan de tekst van de Schrift toegevoegde bijvoeglijke naamwoorden. Voorbeelden:
 - o Ja, er staat 'ongerechtigheid' (2 Tim. 2:19), maar het gaat alleen om '*fundamentele* ongerechtigheid';
 - o er staat 'eenheid van de Geest' (Ef. 4:3), maar dat betekent '*geestelijke* eenheid van de Geest'.
- weglatingen. Een beruchte weglating, die op het christelijk erf vaak voorkomt is: 'waar twee of drie samenkomen, ben Ik in hun midden' terwijl de Schrift zegt: 'waar twee of drie vergaderd zijn tot Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen'.

Een ernstige vraag die verder nog speelt is: als we een eigen tafel (altaar) hebben opgericht, zijn dan de offers die we daar brengen God nog wel welgevallig?

Wij onderstrepen nog eens stellig dat we absoluut niet willen zeggen dat deze gelovigen bozen zouden zijn, of dat ze deel zouden nemen aan een tafel van demonen. Wij moeten er echter op wijzen dat het geen toelaatbare zwakte is als gelovigen zelf maar een tafel oprichten. In onze tijd zijn in de grenzeloze verwarring in de Christenheid zeer vele menselijke tafels opgericht. Geen tafels van demonen. Maar net zo min de Tafel van de Heer. Ook hier is niet gezegd dat gelovigen die in Christelijke denominaties samenkomen 'bozen' zijn. Waar het om gaat is dat zij zelf een tafel oprichten, en vergaderen op een niet-Bijbelse grondslag. Zó ontstaat (verdergaande) verdeeldheid, en zó wordt de Heer groot verdriet aangedaan.

Gods Woord zegt dan: 'En Ik vermaan u, broeders, geeft acht op hen die tweedracht en aanstoot verwekken tegen de leer die u geleerd hebt en onttrekt u aan hen' (Rom. 16:17).

Het zich onttrekken aan ongerechtigheid, volgens 2 Timotheüs 2

Wat betekent eigenlijk de oproep in 2 Timotheüs 2:19: 'Laat ieder die de Naam van de Heer noemt, zich onttrekken aan ongerechtigheid'?

Met de uitdrukking *ongerechtigheid* wordt niet een artikelgewijze opsomming van overtredingen bedoeld. Wat hier staat houdt o.a. in dat het vergaderd zijn in (tot) de Naam van de Heer als vanzelfsprekend betekent dat afwijkingen van Zijn verordeningen, Zijn aanwijzingen, Zijn Woord en Zijn geboden, met kracht worden afgewezen. Ongerechtigheid is immers alles wat in strijd is met God, Zijn wezen en karakter en met Zijn uitdrukkelijke heilige wil.

Hier wordt ook geleerd dat, als het geheel de kracht niet meer heeft om ongerechtigheid te veroordelen, degene die de Naam van de Heer aanroept, zich dan moet onttrekken. Als de Schrift hier niet uitdrukkelijk deze weg zou wijzen, zou elke vorm van het zich onttrekken van ongerechtigheid niets anders zijn dan menselijke hoogmoed.

Wanneer wij opgeroepen worden om ons van ongerechtigheid af te zonderen, dan is daarbij dus ook inbegrepen elke vorm van ongerechtigheid die ontstaat door afwijkingen van de Bijbelse beginselen en praktijk voor Gods Gemeente. Zo'n gemeentelijke ongerechtigheid is: een leerstellige en praktische, systematische afwijking van de duidelijke aanwijzingen die de Zoon van het Huis (Hebr. 3:6) geeft over 'hoe wij ons te gedragen hebben in het Huis van God, dat is de Gemeente van de levende God, de pilaar en grondslag van de waarheid' (1 Tim. 3:15).

Juist hierom verlieten in de 19e eeuw vele ernstige gelovigen de verschillende kerken, waarin toen vaak géén fundamenteel kwaad werd gevonden, maar wel gemeentelijke ongerechtigheid. Zo waren deze gelovigen gehoorzaam aan dit gebod van de Heer in 2 Timotheüs 2:19.

Afwijkingen van het zich onttrekken aan ongerechtigheid

Een veel voorkomende afwijking van de weg van 2 Timotheüs 2:19 is deze: het begrip 'onge-

rechtigheid' wordt door hen beperkt tot 'fundamenteel' kwaad (1 Kor. 5: leven in ernstige morele zonde; 2 Joh: 9-11: valse leer aangaande Christus; en Gal.1: een vals evangelie).

In de plaats van *gemeentelijke ongerechtigheid*³ wordt dan door hen het begrip *gemeentelijke dwaling* ingevoerd. Hiermee wil men suggereren dat afwijkingen van de leer over de Gemeente toegeeflijke afwijkingen van mindere betekenis zouden zijn.

De Schrift gebruikt noch het begrip 'fundamenteel' kwaad, noch het begrip 'gemeentelijke dwaling'. Gods Woord zegt uitdrukkelijk: 'Onthoudt u van alle soort van kwaad' (1 Thes. 5:22) en 'alle ongerechtigheid is zonde' (1 Joh. 5:17). Alle ongerechtigheid onteert dus God Zelf.

Verder, zoals gezegd, is in 2 Timotheüs 2:19 niet de aard van de ongerechtigheid aan de orde, maar het beginsel dat wij de aanwijzingen van de Heer, de Zoon van het Huis, willen eerbiedigen. Dat horen we te doen zonder Hem voor te houden dat we sommige van Zijn aanwijzingen maar van ondergeschikte aard achten.

De eenheid van de Geest bewaren, volgens Efeze 4

Wat betekent de oproep in Efeze 4:3: 'Beijvert u de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede'?

De eenheid van de Geest staat in Efeze 4:3 natuurlijk in direct verband met de voorafgaande verzen en het navolgende vers. Direct voorafgaand worden wij in Efeze 4:1 vermaand te wandelen waardig de roeping waarmee wij geroepen zijn. Direct aansluitend wordt opnieuw over onze roeping gesproken (Ef. 4:4). Daar wordt de hoop van onze roeping verbonden (door het woordje 'zoals') met één Lichaam en één Geest. We moeten de oproep 'de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede' dan ook uitleggen, uitgaande van deze roeping.

Wat is deze roeping? Dat is in Efeze 1:23 duidelijk uiteengezet, namelijk onze vereniging, de eenheid van de Gemeente, met de verheerlijkte Heer in de hemelse gewesten. Deze vereniging van Christus met Zijn Lichaam, Zijn Gemeente, wordt het beste begrepen als we terugblikken naar de begintijd van de Gemeente, of als we vooruitzien naar de heerlijke toekomst van Christus verenigd met de Gemeente (en precies zo wordt het ons in de Efeze-Brief dan ook voorgesteld).

Christus, verenigd met Zijn Lichaam - dat in de toekomst in volmaakte eenheid zal functioneren - zal zowel allen als het onmetelijke heelal volkomen vervullen met Gods heerlijkheid en Zijn eigen heerlijkheid. Dit nu is de hoop van onze hemelse roeping en daarbij is het tegelijk ons heerlijke hemelse model, waarnaar wij ons nu op aarde al moeten richten.

Als slotsom wordt uiteindelijk in vers 23 over onze roeping gezegd dat God 'Hem als Hoofd

³ De term als zodanig komt niet voor in de Schrift, maar het is duidelijk dat het ongerechtigheid is, on-recht, krom en verdorven voor Gods aangezicht, wanneer wij als mensen Zijn aanwijzingen negeren. Dat is maar niet een klein foutje, een ongelukkige en onschuldige dwaling zonder gevolgen voor de gemeenschap.

boven alles gegeven [heeft] aan de Gemeente, die Zijn Lichaam is, de volheid van Hem, Die alles in allen vervult’.

Als we zien dat het om het heerlijke, hemelse model van de Gemeente gaat, begrijpen we dat in Efeze 4 de eenheid van de Geest (vers 3) wordt verbonden met één Lichaam en één Geest (vers 4). We begrijpen dan ook wat wordt bedoeld met het bewaren van de eenheid van de Geest. Dit is dus niets anders dan dit: we moeten onder leiding van de Heilige Geest, in de kracht van de Heilige Geest, en door de Geest Die werkt in geest en waarheid, uitdrukking geven aan de Gemeente in haar heerlijke verbondenheid met Christus, en in de heerlijkheid van haar eenheid.

Afwijkingen van de leer van Efeze 4:1-4

De nieuwe uitleg die wordt gegeven aan de oproep van Efeze 4:3 is deze, dat er alleen maar een bepaalde geestelijke verbondenheid zou bestaan. Deze verbondenheid wordt enerzijds door gelovigen onderling gekend en ervaren (als men elkaar op het persoonlijke vlak ontmoet), anderzijds bestaat deze geestelijke verbondenheid - zegt men dan – ook tussen plaatselijke gemeenten.

Een nieuwe uitleg? Deze uitleg is helemaal niet nieuw. In de jaren rond 1990 schreef een toonaangevende ‘open broeder’ al: ‘De eenheid van 1 Korinthe 10:17 is geen praktische eenheid, maar een geestelijke eenheid...’. Met deze uitspraak werd na heel veel strijd de weg definitief vrijgemaakt naar de ontwikkeling van plaatselijk onafhankelijke vergaderingen, een praktijk die zich heeft geopenbaard in de vergaderingen, waar wij ons van hebben moeten afzonderen.

En dan nog eens: een nieuwe uitleg? Nee, we kunnen nog veel verder teruggaan. De leer van de open en onafhankelijke vergaderingen is al meer dan 150 jaar helder en consequent: er bestaat géén praktische eenheid van plaatselijke gemeenten, maar wel een geestelijke verbondenheid. Deze leer is echter in volslagen tegenspraak met alles wat God ons in het Nieuwe Testament leert over de eenheid van de Gemeente.

Overigens is de uitspraak ‘geestelijke verbondenheid wordt door gelovigen onderling gekend en ervaren’ nog maar één stap verwijderd van de veel voorkomende uitspraak: ‘Waar twee of drie samenkomen ben Ik in het midden van hen’ – die tekort doet aan de verwoording en betekenis van Mattheüs 18:20. Het lijkt op het eerste gezicht waar en geestelijk en liefdevol. Er is echter een fundamentele uitspraak van onze Heer weggelaten: ‘... in Mijn Naam’.

Verder wordt het woord ‘samenkomen’ verkeerd begrepen; men spreekt van samenkomen (een handeling op eigen initiatief, of zelfs min of meer toevallig), terwijl de betekenis behoort te zijn: ‘vergaderd zijn’ (door de Heer).

Hiermee willen we niet zeggen dat dit altijd bewust geleerd en gepraktiseerd zou worden, maar wel dat als eenmaal een onnauwkeurige en oppervlakkige uitleg wordt gegeven, de deur wagenwijd openstaat voor verdere afwijkingen.

Onafhankelijkheid is in strijd met het bewaren van de eenheid van de Geest

Wij concluderen: er kan geen sprake zijn van een bewaren van de eenheid van de Geest, als vergaderingen onafhankelijk van elkaar op zichzelf staan en voor zichzelf handelen. De waarheid van het éne Lichaam en de éne Geest vereist, dat de vergaderingen staan op de grondslag van de eenheid van het Lichaam van Christus, en dat zij deze betrekking van eenheid met elkaar ook erkennen en in praktisch opzicht willen verwezenlijken.

Het beginsel van onafhankelijke vergaderingen is daarom geheel en al in strijd met en tegengesteld aan de Goddelijke vermaning om 'de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede'.

Graag laten wij hier nog volgen wat algemeen erkende en gewaardeerde dienstknechten van God over het onderwerp van gemeentelijke onafhankelijkheid in de 19e en 20e eeuw hebben geschreven.

De Schrift zegt: 'Want wij de velen, zijn één brood, één lichaam, want wij allen nemen deel aan één brood' (1 Kor. 10:17; zie ook 1 Kor. 12:12-13, Ef. 4:4, Rom. 12:4-5 en Joh. 11:52).

Wij belijden één lichaam te zijn, elke keer als wij brood breken. Als nu iemand in de vergadering te Korinthe geweigerd werd aan de Tafel van de Heer, zou hij dan in Efeze ontvangen worden? Waar zou dan de eenheid van het Lichaam van Christus gebleven zijn? Waar zou dan het gezag van de Heer in het midden van de Gemeente gebleven zijn?

Als nu iedere vergadering in onafhankelijkheid van de andere vergaderingen handelt en in onafhankelijkheid van die andere vergaderingen personen ontvangt, dan is de eenheid van het Lichaam van Christus verworpen; dan zijn het onafhankelijke vergaderingen geworden. Daar wordt de praktische eenheid van het lichaam van Christus niet gevonden. Daarbij kan het inderdaad nog zo zijn, dat zij elkaar respecteren en elkaars tuchthandelingen erkennen, maar alleen onder de voorwaarde, dat zij die tuchthandelingen zelf juist achten en anders niet.

Onafhankelijkheid houdt eenvoudig dit in dat iedere vergadering voor zichzelf ergens een oordeel over vormt, onafhankelijk ⁴ van de andere vergaderingen. Dit onafhankelijke handelen is in ieder opzicht volledig tegen de Schrift. Daarom verwerpen wij op de meest volledige en vastberaden manier het hele systeem van onafhankelijkheid als onschriftuurlijk en als een uitdrukkelijk absoluut kwaad.

Nu de eenheid van het lichaam van Christus in het licht is gesteld en de Schriftuurlijke waarheid daarover bekend is geworden, is dit systeem van onafhankelijkheid eenvoudigweg een werk van satan. Het gaat ons erom, dat het invoeren van dit **systeem** - zoals elke verdeeldheid in de Gemeente van God - een werk van satan is.

De Schrift zegt verder: 'En u bent [het] lichaam van Christus en ieder afzonderlijk

⁴ Onafhankelijk: d.w.z. principieel helemaal losstaand van de andere vergaderingen en van hun oordeel, besluiten en mededelingen; dus zonder er per principe rekening mee te houden wat de Geest van God elders heeft gewerkt.

leden' (1 Kor. 12:27). Dat betekent dat de gemeente te Korinthe de plaatselijke tentoonspreading en vertegenwoordiging was van het hele lichaam van Christus op aarde.

Het gebruik van aanbevelingsbrieven (2 Kor. 3:1) maakt het duidelijk dat niet elke gemeente op zichzelf onderzoek deed, maar dat erkend werd door allen wat door één gemeente was besloten.

Wat voor een openbaring van eenheid zou het trouwens ook zijn, als één gemeente iemand toeliet en de andere deze weigerde of ook omgekeerd. Een ieder zou dan doen, wat goed was in zijn ogen, zoals in de tijd van de richteren (Richt. 17:6 en 21:25).

En de openbaring van de eenheid van het Lichaam zou er door verdwenen zijn; Gods wil wordt er door overtreden. Alle gemeenten samen zijn één lichaam en elke plaatselijke gemeente is de openbaring van het geheel, zodat plaatselijk gehandeld moet worden niet zoals men zelf wil, maar zoals het geheel zou moeten handelen.

Want er is niet alleen één Lichaam, maar ook één Geest. En de Geest kan toch niet tegen Zichzelf verdeeld zijn?! De Geest kan onmogelijk in Korinthe werken, wat in Efeze wordt afgekeurd. Want aan de Tafel van de Heer wordt de Schriftuurlijke eenheid van het Lichaam van Christus geopenbaard.

Plaatselijk en over de hele aarde geldt zowel het gezag van de éne Geest Die in de Gemeente woont als het gezag van het hemelse, verheerlijkte Hoofd van de Gemeente; zodat men dus *plaatselijk* verricht wat het *hele* Lichaam, door de Geest geleid, in afhankelijkheid van het verheerlijkte Hoofd zou moeten doen.

Al dat individuele, al dat plaatselijk onafhankelijk handelen, is uit de boze. Moge de Heer Jezus ons allen bewaren voor die vrije en onbekommerde grondslag, die ieders wil toelaat en niemands geweten beproeft.

Neen, de gelovigen in Christus zijn geen vrij vliegende vogels die los van elkaar functionerende gemeenten of vergaderingen vormen, maar ze zijn één geestelijk Lichaam, verenigd met het hemelse Hoofd; Zijn wil en verheerlijking willen ze graag volbrengen op aarde en - God zij dank daarvoor! - tot in alle eeuwigheid.

Slotopmerking

Wij sluiten geen vergadering uit; maar wij delen in voorkomende gevallen wél mee dat wij geen praktische gemeenschap meer kunnen oefenen met een onafhankelijk geworden gemeenschap van gelovigen. Wij noemen ook niemand uit zo'n onafhankelijke groep een boze of iets van die aard.

Maar we kunnen niet samenkomen naar het inzicht dat God ons geeft in hart en geweten, als wij verbonden blijven met een onafhankelijke vergadering. Dit is voor ons een daad van gehoorzaamheid aan het heldere licht, dat God ons in Zijn heilige Woord gegeven heeft, niet een daad van veroordeling van anderen, die kennelijk een ander inzicht toegedaan zijn.

Aanbevolen publicaties

- Gemeentelijke onafhankelijkheid door J.N.Voorhoeve.
- Schriftuurlijke betrekkingen tussen de vergaderingen door R.K. Campbell.
- Eenheid en afzondering een tegenstrijdigheid? door A.Remmers.
- Wat is ongerechtigheid? door A. Remmers.
- Open en onafhankelijke beginselen van samenkomen in het licht van Gods Woord door Hamilton Smith.
- Eenheid of onafhankelijkheid? door J.N.Darby;
- Daar ben ik in het midden van hen. Beschouwing over de Gemeente door Chr. Briem.
- De plaats van samenkomen naar Gods Woord door H.L. Heijkoop.
- De Gemeente van de levende God door H.L Heijkoop.
- Ernstige gevolgen van verschuiving in opvattingen door H. Wijnholds.
- Bezorgdheid over al de gemeenten. Een samenstelling uit de brochures van G. Vogel en H. Wijnholds.
- De eenheid van de Geest bewaren (Nederlandse vertaling van de brochure van Gün-ter Vogel: Die Einheit des Geistes bewahren).

In verband met de ernst van de tijd en van de zaak vragen wij u: lees en herlees bovenstaande boeken dan wel brochures in biddend opzien tot de Heer en onderzoek dagelijks de Schriften of deze dingen alzo zijn (Hand. 17:11).